

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

עג

עין משפט
נר מצוה

פסידא דלקוחות - שחתמוהו על שטר מכירה בינתיים : מאי בינייהו - בין הגי תרתי לישנא דרבנא : **טרי לסד** - עמנו הייתם ותרתי אחריתי לסד דליכא חידושא : **בגולגולתא** - שלא היומיהו אלא העידו שנים על אלו סקן גולגולין והכא ליכא למימר סמוך להגי דהא מילתא אחריתא היא : **יע"ל קג"ט** - סימני שמועות

משום פסידא דלקוחות - י"מ דהא דחיישינן לפסידא דלקוחות היינו דוקא היכא דליכא עדי מסירה ידעתי שהשטר אמת ואין נראה וא"כ איכא בינייהו טובא היכא דאין עדים אלא כחד - משמע לפי שיש שני מוזימים על כל אחד ואחד לא היו חידוש ותימה מה דבך הרי תרי כמלאה הוו וגראה לפרש דלמאדו ביה תרי כחד כגון שאין הגיומין מסייע אחד לתבירו שאין האחד יודע כלום בעדותו של תבירו שראה אחד מחלון זה ואחד מחלון זה או כהולאה אחר הודאה ואלו שנים מוזימים את שניהם שקד שים אלו כמו אחרים ולא נקט האי לישנא אלא משום דמשתמע מניה שאין המוזימן מסייעין זה את זה : **א"י** גמי דפסלינהו בגולגולתא - והא דאמר' בפרק זה בורר (סנהדרין 97 ד) דהיא מתנה דהו סתים עליה תרי גולגולין סבר דפסל בר שמואל לאכשוריה משום דהא לא אכריזנא עלייהו ומסיק דגולגולתא דאורייתא לא צעי הכרזה ולא חיישינן לפסידא דמקבל מתנה אע"ג דפסידא דלקוחות לאו דוקא דה"ה דיש לחוש לפסידא דמקבל מתנה מ"מ פסלינן להיא מתנה דמיירי שכבר העידו עליהן ב"ד קודם שחתמו בשטר מתנה או לא נראית היא שטר מתנה עד אחר שודיע פסולן ב"ד ואע"ג דומה קודם יש לחוש שמוא הקדמינו כדפרישית לעיל *ומיהו הוא עובדא דפרק זה בורר (ס"ט דף 97 ב) דחד אמר קמאי דדי גנב כו' לדיני נפשות פשיטא שיש לפסולו למפרע והוי מני למימר איכא בינייהו לענין דיני נפשות או לאכור אש לבעלה ולענין גיטין וקדושין ועדות החדש דלעטמא דחידוש אין לפסולו למפרע ולעטמא דפסידא דלקוחות פסולין למפרע לכל אלו אלא דדחיק לאכשוריה דאיכא בינייהו לענין ממונ :

גליון הש"ס
ב"מ יע"ל ק"ט ע"ן
מג"א סימן ש"ט ס"ק ע"ו

פ"ח דאוימו

[קדושין כג
כ"ט כ"ג
מסכתין פ"ו]

פ"ח ספור

ביתא דלקוחות מאי בינייהו דאסתידו ביה תרי לחד ותרי לחד **אנמי דפסלינהו בגולגולתא** לחד לישנא דאמרת משום חידוש **ליכא לסד** לישנא דאמרת משום פסידא דלקוחות **איכא אמר רבי ירמיה מדפתי :** **עבד רב פפא עובדא כוותיה דרבא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דאבבי *והלכתא כוותיה דאבבי *ביע"ל קג"ט** חנן וגב על **פי שנים ושבת ומכר על פיהם ונמצאו וזממין משלמין את הכל מאי לאו שהעידו על הגניבה וחזרו והעידו על המביחה והוזמו על הגניבה וחזרו והוזמו על המביחה ואי סלקא דעתך למפרע הוא נפסל הני כיון דאיתזמו להו אנגיבה איגלאי מילתא למפרע דכי אסתידו אמביחה פסולין הוו אמאי משלמין אמביחה? אמרי הכא במאי עסקינן כגון שהוזמו על המביחה תחילה אמרי סוף סוף כי הדרי מיתזמי אנגיבה איגלאי מילתא דכי אסתידו אמביחה פסולין הוו אמאי משלמי אמביחה? והלכתא שהעידו בבת אחת והוזמו ליכא כחנאי ודידי שנים מעידין אותו ושגב וזין מעידין אותו שבתא והוזמו על הגניבה עדות שבטלה מקצתה במלה כולה והוזמו על המביחה הוא משלם תשלומי כפל והו משלמי תשלומי שלשה וא"ר יוסי ב"ר אבא בשתי עדיות אבל בעדות אחת עדות שבטלה מקצתה במלה כולה מאי בשתי עדיות ומאי בעדות אחת אילמא בשתי עדיות = בשתי עדיות ממש - בשתי כתות "בעדות אחת" = בבת אחת בזה אחר זה וא"ר יוסי בעדות אחת בבת אחת בזה אחר זה כי מסהדי אנגיבה ותדר מסהדי אמביחה כי מתזמי אמביחה "עדות שבטלה מקצתה במלה כולה" ואיתזמו להו אנגיבה מהיכא תיתי יהך **אלא לא בשתי עדיות** בעדות אחת כעין שתי עדיות ומאי גינהו כת אחת בזה אחר זה אבל בעדות אחת בבת אחת לא וסבריה דכולי עלמא *יהך כדי דיבור כדיבור דמי מאי לאו ברא המיפלגי דרבנן סברי **מכאן ולהבא הוא נפסל** וכיון דמהדיא שעתא קא מיתזמי אמביחה דקא מיתזמי איתזום דלא מיתזמי לא איתזום ר' יוסף סבר למפרע הוא נפסל וכיון דמיד כי אסתידו הוא דמיפסלי כי איתזמו להו אמביחה איתזמו להו נמי אנגיבה דהא תוך כדי דיבור דמי אמרי או תוך כדי דיבור כדיבור דמי *עלמא למפרע הוא נפסל אלא הכא בתוך כדי דיבור - כדיבור דמי קא מיפלגי רבנן סברי תוך כדי דיבור לא**

א"י גמי דפסלינהו בגולגולתא - והא דאמר' בפרק זה בורר (סנהדרין 97 ד) דהיא מתנה דהו סתים עליה תרי גולגולין סבר דפסל בר שמואל לאכשוריה משום דהא לא אכריזנא עלייהו ומסיק דגולגולתא דאורייתא לא צעי הכרזה ולא חיישינן לפסידא דמקבל מתנה אע"ג דפסידא דלקוחות לאו דוקא דה"ה דיש לחוש לפסידא דמקבל מתנה מ"מ פסלינן להיא מתנה דמיירי שכבר העידו עליהן ב"ד קודם שחתמו בשטר מתנה או לא נראית היא שטר מתנה עד אחר שודיע פסולן ב"ד ואע"ג דומה קודם יש לחוש שמוא הקדמינו כדפרישית לעיל *ומיהו הוא עובדא דפרק זה בורר (ס"ט דף 97 ב) דחד אמר קמאי דדי גנב כו' לדיני נפשות פשיטא שיש לפסולו למפרע והוי מני למימר איכא בינייהו לענין דיני נפשות או לאכור אש לבעלה ולענין גיטין וקדושין ועדות החדש דלעטמא דחידוש אין לפסולו למפרע ולעטמא דפסידא דלקוחות פסולין למפרע לכל אלו אלא דדחיק לאכשוריה דאיכא בינייהו לענין ממונ :

כ"ד
כ"ד כ"ד
כ"ד כ"ד

[הרי"ס פ"ו
ד"ר כ"ג
קט"ו מכות ו'
שמות כ"ג
סוטה פ"ו
כ"ט פ"ו]

היה ובלבד שהוזמו על הטביחה תחילה וקשה לר"י דמה מרזיח בקונט' בהזמת טביחה תחילה דלי משום שאם הוזמו על הגניבה תחילה הו מוכחשים על הטביחה ואין חליבה דאבי משנין דס"ל לקמן דהכחשה לאו תחילת הזמה היא א"כ גם כשהוזמו על הטביחה תחילה הו מוכחשים על הגניבה מאחר שהעידו בבת אחת אחר כך דיבור דמי כדאמר בסמוך לרבי יוסי דכי העידו בבת אחת והוזמו על הטביחה בטלה כל העדות משום דתוך כדי דיבור כתיב דמי ולא בלתי לקמן דתירין זה לסברת אב"י דלמקן דסבר דהכחשה לאו תחילת הזמה היא לר"ך לגרס והוזמו בבת אחת אבל אין לחוש שאין הגמרא חושש עתה ליישב דברי אב"י אלא כמה שאמר למפרע הוא נפסל וולך ומתוך לפי שיטת המקשה הסובר דהכחשה תחילת הזמה היא כדפרישית לעיל וכן לקמן כי משני מחגי' לאב"י אהא דאמר הכחשה לאו תחילת הזמה היא ומקמי לה כשהוזמו תחילה על הטביחה אין חושש לתרץ למאי דאמר אב"י למפרע הוא נפסל כי לפי זה היה לר"ך להעמידה כגון שהעידו בבת אחת אלא דרך הגמרא הוא שאין חושש לתרץ אלא הקושיא שמקשה לו :

היה ובלבד שהוזמו על הטביחה תחילה וקשה לר"י דמה מרזיח בקונט' בהזמת טביחה תחילה דלי משום שאם הוזמו על הגניבה תחילה הו מוכחשים על הטביחה ואין חליבה דאבי משנין דס"ל לקמן דהכחשה לאו תחילת הזמה היא א"כ גם כשהוזמו על הטביחה תחילה הו מוכחשים על הגניבה מאחר שהעידו בבת אחת אחר כך דיבור דמי כדאמר בסמוך לרבי יוסי דכי העידו בבת אחת והוזמו על הטביחה בטלה כל העדות משום דתוך כדי דיבור כתיב דמי ולא בלתי לקמן דתירין זה לסברת אב"י דלמקן דסבר דהכחשה לאו תחילת הזמה היא לר"ך לגרס והוזמו בבת אחת אבל אין לחוש שאין הגמרא חושש עתה ליישב דברי אב"י אלא כמה שאמר למפרע הוא נפסל וולך ומתוך לפי שיטת המקשה הסובר דהכחשה תחילת הזמה היא כדפרישית לעיל וכן לקמן כי משני מחגי' לאב"י אהא דאמר הכחשה לאו תחילת הזמה היא ומקמי לה כשהוזמו תחילה על הטביחה אין חושש לתרץ למאי דאמר אב"י למפרע הוא נפסל כי לפי זה היה לר"ך להעמידה כגון שהעידו בבת אחת אלא דרך הגמרא הוא שאין חושש לתרץ אלא הקושיא שמקשה לו :